

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доцент _____ І.В. Геруш
“ ____ ” _____ 20__ р.

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
«АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ
(У ТОМУ ЧИСЛІ ОСНОВИ ПЕРИНАТАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ)»**

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 225 Медична психологія
(код і назва спеціальності)

Освітній ступінь магістр медичної психології
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 4-5

Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра акушерства та гінекології
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри _____
року (протокол №__).

Завідувач кафедри _____ (О. М. Юзько)
(підпис)

Схвалено предметною методичною комісією _____
року (протокол №__).

Голова предметної методичної
комісії _____ (О. В. Кравченко)
(підпис)

Чернівці – 20__

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	акушерства та гінекології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	<p>Юзько Олександр Михайлович – завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, Yuzko.Oleksandr@bsmu.edu.ua;</p> <p>Андрієць Оксана Анатоліївна – професор кафедри, доктор медичних наук, професор, oandriets@bsmu.edu.ua;</p> <p>Бакун Оксана Валеріанівна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, bakun.oksana@bsmu.edu.ua;</p> <p>Бербець Андрій Миколайович – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, berbec.andrij@bsmu.edu.ua;</p> <p>Боднарюк Оксана Іванівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, oksana-bodnarjuk@bsmu.edu.ua;</p> <p>Булик Тетяна Сергіївна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, bulyk.t@bsmu.edu.ua;</p> <p>Гресько Марина Дмитрівна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, gresko.maryna@bsmu.edu.ua;</p> <p>Дяк Крістіна Вікторівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, dyak.christina@bsmu.edu.ua;</p> <p>Приймак Світлана Григорівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, pryimak.s@bsmu.edu.ua;</p> <p>Ніцович Ігор Романович – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, nitsovych.igor@bsmu.edu.ua;</p> <p>Семеняк Аліна Вікторівна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент, semenyak.alina@bsmu.edu.ua;</p> <p>Цисар Юлія Василівна – асистент кафедри, кандидат медичних наук, tsysar.yuliia@bsmu.edu.ua;</p>
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/akusherstvo1/
Веб-сайт кафедри	http://ogp.bsmu.edu.ua/
E-mail	akusherstvo1@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Головна, 129
Контактний телефон	+38 (0372) 52-34-49

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	7
Загальна кількість годин	210
Лекції	20
Практичні заняття	100

Самостійна робота	90
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль (3)

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Акушерство та гінекологія – наука, яка вивчає особливості репродуктивної системи в нормі та при патології, гінекологічні захворювання, фізіологічний, ускладнений і патологічний перебіг вагітності, пологів, післяпологового періоду. Дисципліна закладає основи здорового способу життя та профілактики, діагностики та лікування захворювань на індивідуальному, родинному та популяційному рівні для здійснення професійної діяльності лікаря. Засвоєння теоретичного матеріалу супроводжується набуттям відповідних загальних і фахових компетентностей.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркової дисципліни (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;

- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
анатомія гістологія фізіологія патологічна анатомія патологічна фізіологія пропедевтика внутрішньої медицини фармакологія медична генетика хірургічні хвороби онкологія гігієна соціальна медицина	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Мета викладання навчальної дисципліни – є формування знань та практичних навичок з акушерства та гінекології, що забезпечує професійно-практичну підготовку.

6.2. Завдання: забезпечити засвоєння студентом комплексу знань з сучасних загальних підходів, оволодіння систематизованими знаннями з організації акушерсько-гінекологічної допомоги; оволодіння методологією обстеження гінекологічних хворих та вагітних; оволодіння навичками застосування лабораторних, інструментальних, клінічних методів обстеження; опанування вмінням діагностувати захворювання та надавати першу медичну допомогу, засвоєння принципів лікування акушерсько-гінекологічних хворих в умовах амбулаторії та стаціонару; формування практичних умінь з надання невідкладної допомоги в акушерстві та гінекології; оволодіння методами та прийомами пологодопомоги, діагностики, лікування та профілактики перинатальних ускладнень та гінекологічних захворювань; виконувати необхідні медичні маніпуляції та надавати допомогу при невідкладних станах в акушерстві та гінекології. засвоєння морально-етичних та деонтологічних принципів при професійному спілкуванні з хворим.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. інтегральні:

здатність визначати та трактувати зміни в жіночому організмі, що лежать в основі розвитку та старіння організму, перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду, здатність діагностувати, лікувати, проводити профілактику гінекологічної та акушерської патології у звичайних і екстремальних умовах, проводити власні дослідження та/або

здійснювати інновації, інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та нефахової аудиторії.

7.2. загальні:

ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

7.3. спеціальні (фахові, предметні):

ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.

ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.

ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

ФК 6. Здатність до планування, організації та здійснення психологічного дослідження, використання валідного і надійного психодіагностичного інструментарію, аналізу та систематизації отриманих результатів, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 8. Здатність до здійснення медико-психологічних інтервенцій.

ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії.

ФК 10. Здатність надання медико-психологічної допомоги, в т.ч. екстренної при психоемоційному стресі, життєвих кризах, суїцидальних намірах тощо.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен досягнути:

ПРН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій для здійснення медичних та психологічних інтервенцій.

ПРН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно / письмово для цільової аудиторії.

ПРН 4. Здійснювати ідентифікацію, підготовку і виконання психологічного (медико-психологічного) втручання, яке необхідне для досягнення поставленої мети, використовуючи результати психодіагностики.

ПРН 5. Визначати принципи, тактику, характер лікування, реабілітації, медичної, психологічної, психоконсультаційної (психотерапевтичної), медико-психологічної допомоги.

ПРН 7. Інтерпретувати та прогнозувати вплив лікування на перебіг хвороби / розладу з метою оптимізації програм медичної, психологічної та медико-психологічної допомоги.

ПРН 8. Визначати та вести контингент осіб, яким надається медична, психологічна та медико-психологічна, в т.ч. екстренна, допомога.

ПРН 9. Вести медичну документацію згідно вимог чинного законодавства та стандартів.

ПРН 10. Знаходити необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення медичної практики.

ПРН 11. Проводити обстеження та/або патопсихологічну діагностику з метою прогнозування результатів лікування та/або медико-психологічної (психологічної) допомоги на всіх її етапах.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності.

8.1. Знати:

- методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнта;
- методики оцінювання стану внутрішньоутробного розвитку плоду;
- стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4);
- стандартні методи обстеження; алгоритми діагностики захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів або синдромів (за списком 1); попередніх та клінічних діагнозів (за списком 2);
- алгоритми та стандартні схеми визначення режиму праці та відпочинку при лікуванні (за списком 2);
- алгоритми та стандартні схеми призначення харчування при лікуванні захворювань (за списком 2);
- алгоритми та стандартні схеми лікування захворювань (за списком 2);
- стандартні методики обстеження людини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я) в умовах нестачі інформації;
- законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги, зокрема закон України «Про екстрену медичну допомогу». Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання екстреної медичної допомоги;
- алгоритми надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3);
- етапи медичної евакуації в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах; систему лікувально-евакуаційного забезпечення; принципи організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців; систему оповіщення населення в умовах надзвичайних ситуації; методичні настанови щодо дій лікаря під час розгортання етапів медичної евакуації;
- алгоритми виконання медичних маніпуляцій (за списком 5);
- періоди фізіологічної вагітності та фізіологічних пологів; методи обстеження вагітної, породіллі в пологах; оцінку стану плода під час вагітності та в пологах; клінічний перебіг та ведення фізіологічної вагітності та фізіологічних пологів; етапи післяпологового періоду та особливості його ведення;
- методи контрацепції для окремих категорій населення; медичні критерії прийнятності ВООЗ для використання контрацепції;
- систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів серед закріпленого контингенту населення;
- принципи організації диспансеризації різних груп населення: здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду (вагітні, представники професій що мають проходити обов'язковий диспансерний огляд) та групи хворих;

- принципи та системи планування та проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб в типових умовах та в умовах епідемічного неблагополуччя;
- тактику обстеження та принципи вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду; знати принципи організації первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду;
- основні види тимчасової непрацездатності та порядок її експертизи; основні обмеження життєдіяльності та принципи визначення стійкої непрацездатності.

Список 1 (синдроми та симптоми)

- аменорея;
- анемічний синдром;
- анурія та олігурія;
- артеріальна гіпертензія;
- біль в животі;
- біль в промежині;
- блювання;
- головний біль;
- дисменорея;
- запаморочення;
- маткова кровотеча;
- набряковий синдром;
- судоми;
- схуднення

Список 2 (захворювання)

XI. Інфекційні і паразитарні хвороби:

- 173. Герпесвірусні хвороби
- 177. Кандидози
- 196. Туберкульоз різної локалізації
- 198. Хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)
- 199. Хламідійні інфекції
- 202. Гонококова інфекція
- 203. Сифіліс

XII. Хвороби жіночої репродуктивної системи:

патології вагітності:

- 207. багатоплідна вагітність
- 208. блювання вагітних
- 209. вагітність при екстрагенітальній патології
- 210. дистрес плоду при вагітності
- 211. затримка росту плода
- 212. імунний конфлікт при вагітності
- 213. міхурцевий занесок
- 214. передлежання плаценти
- 215. передчасне відшарування плаценти
- 216. передчасні пологи та переношена вагітність
- 217. позаматкова вагітність
- 218. прееклампсія та еклампсія
- 219. самовільний аборт

патологія пологів та післяпологового періоду:

- 220. аномалії пологової діяльності
- 221. аномалії тазу, у т.ч. клінічно вузький таз
- 222. дистрес плоду під час пологів
- 223. кровотеча пологова та післяпологова
- 224. неправильні положення та передлежання плода

225. післяпологові септичні захворювання
226. травми матки і пологових шляхів
гінекологічні захворювання:
227. аномальні маткові кровотечі
228. апоплексія яєчника
229. непліддя
230. вроджені вади розвитку жіночих статевих органів
231. доброякісна дисплазія молочних залоз
232. доброякісні та передракові новоутворення жіночих статевих органів
233. ендометріоз
234. запальні захворювання жіночих статевих органів
235. злоякісні новоутворення жіночих статевих органів
236. мастит
237. нейроендокринні синдроми
238. новоутворення молочної залози

Список 4 (лабораторні та інструментальні дослідження)

- аналіз сечі за Зимницьким;
 - аналіз сечі за Нечипоренко;
 - глюкоза крові, глікозильований гемоглобін;
 - пероральний тест толерантності до глюкози;
 - гормони крові;
 - креатинін, сечовина крові та сечі, швидкість клуб очкової фільтрації;
 - електроліти крові;
 - амінотрансферази крові;
 - загальний білірубін крові та його фракції;
 - коагулограма;
 - гістоморфологічне дослідження біопату слизових оболонок;
 - ехокардіографія та доплерографія;
 - загальний аналіз калу;
 - загальний аналіз крові;
 - загальний аналіз сечі;
 - ампліфікаційні методи при інфекційних хворобах (ПЛР, ЛПР);
 - мікробіологічне дослідження біологічних рідин та виділень;
 - методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи;
 - методи інструментальної візуалізації грудної залози;
 - цитологічне дослідження з шийки матки
- 8.2. Уміти:**
- Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити та оцінювати результати фізикального обстеження.
 - Оцінювати стан внутрішньоутробного розвитку плоду за даними розрахунку маси плоду та аускультативної його серцебиття.
 - Оцінювати інформацію щодо діагнозу на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
 - Виділяти провідний клінічний симптом або синдром. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання.
 - Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань. Встановлювати попередній та клінічний діагноз.
 - Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання.
 - Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання.
 - Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання.
 - Встановити діагноз невідкладного стану. Визначити тактику надання екстреної медичної допомоги.

- Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
- Оцінювати загальний стан вагітної, роділлі та породіллі; визначати строк вагітності; визначати передбачуваний термін пологів та масу плода; визначати та оцінювати розміри жіночого тазу; визначати та оцінювати топографію плода в матці; визначати тактику ведення вагітності; визначати та оцінювати стан плода під час вагітності; визначати тактику ведення пологів; оцінювати загальний стан новонародженого; оцінювати стан посліду; визначати стан інволюції матки; оцінювати стан лохий та лактації.
- Проводити оцінку пацієнтки та медичних критеріїв прийнятності методу контрацепції; визначати план обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції; проводити консультування з питань планування сім'ї; проводити підбір сучасного методу контрацепції для різних категорій населення.
- Визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду. Визначати тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду. Розраховувати та призначати необхідні продукти харчування вагітним.
- Проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини.

8.3. Демонструвати:

1. медичні маніпуляції (за списком 5)

- клінічне обстеження молочних залоз;
- бімануальне дослідження та обстеження жінки в дзеркалах;
- пельвіометрія;
- прийоми Леопольда та внутрішнє акушерське дослідження;
- аускультация плода;
- взяття мазків для бактеріоскопічного, бактеріологічного та цитологічного досліджень;
- виконувати техніку контакту новонародженого «шкіра до шкіри», раннього прикладання до грудей.

2. невідкладну допомогу (за списком 3) при:

- гострій кровотечі;
- судомному синдромі;
- нормальних пологах;
- шоці.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 годин (7 кредитів ЄКТС)

Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.

Змістовий модуль 1. Ендокринні порушення жіночої статеві системи.

Змістовий модуль 2. Основи онкогінекології.

Змістовий модуль 3. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують невідкладної допомоги.

Змістовий модуль 4. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.

Модуль 2. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

Змістовий модуль 5. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Модуль 3. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

Змістовий модуль 6. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Змістовий модуль 1. Ендокринні порушення жіночої статеві системи.

Тема 1. Організація акушерсько-гінекологічної служби в Україні. Роль сімейного лікаря в наданні акушерсько-гінекологічної допомоги.

Організація акушерської допомоги. Організація служби планування сім'ї: структура, завдання. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань і смертності.

Тема 2. Клінічна анатомія та фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія в гінекології.

Клінічна анатомія жіночих статевих органів. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Нейроендокринна регуляція функції статеві системи. Особливості збирання спеціального гінекологічного анамнезу. Основні методи обстеження в гінекології: огляд зовнішніх статевих органів, дослідження за допомогою дзеркал, бімануальне обстеження. Додаткові методи обстеження в гінекології.

Методи функціональної діагностики стану яєчників. Променеві методи діагностики в гінекології: МРТ, КТ, МСГ. Ультразвукові методи дослідження в гінекології. Інструментальні методи обстеження: зондування порожнини матки, вишкрібання порожнини матки, біопсія, пункція черевної порожнини через задне склепіння. Ендоскопічні методи дослідження: кольпоскопія, гістероскопія, лапароскопія. Лабораторна діагностика: онкоцитологія, бактеріоскопія, бактеріологія, ІФА, ПЛР, патоморфологічне дослідження.

Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань (біль, білі, розлади менструального циклу та кровотечі, неплідність, сексуальні розлади, розлади функції суміжних органів).

Тема 3. Нейроендокринна регуляція. Порушення функцій репродуктивної системи.

Класифікація порушень функції репродуктивної системи. Аменорея: класифікація, діагностика. Аномальні маткові кровотечі. Клініка, сучасні методи діагностики та принципи лікування.

Тема 4. Нейроендокринні синдроми в гінекології.

Нейроендокринні синдроми в гінекології: передменструальний, менопаузальний, синдром полікістозних яєчників, синдром Шихана, гіперандрогенія, гіперпролактинемія. Клініка, сучасні методи діагностики та принципи лікування.

Змістовий модуль 2. . Доброякісні та передракові захворювання жіночих статевих органів.

Тема 5. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Ендоетріоз.

Поняття кісти і пухлини яєчників. Кіста бартоліневої залози. Доброякісні пухлини яєчників: епітеліальні, пухлини стромы статевого тяжа, ліпідно-кліткові пухлини, герміногенні пухлини. Пухлиноподібні утворення яєчників. Доброякісні пухлини матки Клініка, діагностика ускладнення, лікування, профілактика.

Ендоетріоз Етіологія і патогенез. Класифікація. Діагностика. Клініка. Сучасні методи лікування. Медична реабілітація жінок з ендоетріозом.

Тема 6. Передракові захворювання жіночих статевих органів. Трофобластичні захворювання.

Передракові захворювання зовнішніх статевих органів. Фонові та передракові захворювання шийки матки: класифікація. Гіперпластичні процеси ендометрія: етіологія, патогенез, класифікація, сучасні методи діагностики, тактика ведення та принципи лікування. Профілактика фонових та передракових захворювань жіночих статевих органів.

Змістовий модуль 3. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують невідкладної допомоги.

Тема 7. Запальні захворювання жіночих статевих органів.

Поняття мікробіоцинозу піхви. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів. Запальні захворювання неспецифічної (вульвіт, бартолініт, вагініт, ендоцервіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт) та специфічної етіології. Туберкульоз. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, кандидоз, вірусні ураження, уреа-, мікоплазмоз, хламідіоз). Діагностика, лікування та профілактика бактеріального вагінозу. Ведення хворих з гнійною tuboovarіальною пухлиною. Лікування гострих і хронічних захворювань, запальних процесів жіночих статевих органів. Показання до хірургічного лікування. Особливості перебігу запальних захворювань в різні вікові періоди, тактика ведення. Реабілітація жінок, які перенесли запальні процеси.

Тема 8. «Гострий живіт» в гінекології.

Позаматкова вагітність, апоплексія яєчника, розрив капсули пухлини яєчника, перекрут ніжки пухлини, розрив гнійної tuboovarіальної пухлини, порушення живлення міоматозного вузла. Травматичні пошкодження статевих органів. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога.

Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих. Анестезія під час гінекологічних операцій. Реабілітація після гінекологічних втручань.

Змістовий модуль 4. Неплідний шлюб. Планування сім'ї.

Тема 9. Неплідний шлюб.

Причини жіночої та чоловічої неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності (гормональні, хірургічні, новітні репродуктивні технології).

Тема 10. Планування сім'ї.

Консультування з питань планування сім'ї: напрямки, переваги, процес консультування. Загальний огляд методів контрацепції: КОК, вагінальне кільце, контрацептивний пластир, ПТП, ін'єкційні, ВМК, бар'єрні методи та сперміциди. Методи розпізнавання фертильності, добровільна хірургічна стерилізація, невідкладна контрацепція. Оцінка пацієнтки. Необхідне обстеження, яке проводиться у плановому порядку перед прийняттям рішення щодо використання конкретного методу контрацепції.

Планування сім'ї для людей, що живуть з ВІЛ.

МОДУЛЬ II. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Змістовий модуль 5. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Тема 11. Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних.

Перинатальна охорона плода.

Таз з анатомічної та акушерської точок зору. Тазове дно. Будова голівки плода. Розміри голівки плода та тулуба. Ознаки доношеності та зрілості плода. Вимірювання та оцінка таза. Запліднення та розвиток плідного яйця. Плацента, її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Гігієна і харчування вагітної. Методи обстеження вагітної: діагностика ранніх та пізніх термінів вагітності. Топографія плода у матці. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма. Лабораторна діагностика ВІЛ-інфекції. Консультування в

контексті ВІЛ-інфекції. Поняття консультування та його етичні принципи. Навички консультування. Визначення допологової відпустки і дати пологів.

Тема 12. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.

Передвісники пологів, преліментарний період. Визначення початку пологів. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа. Біомеханізми пологів при передньому і задньому видах потиличного передлежання. Регуляція пологової діяльності. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Партограма. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Первинний туалет новонародженого, дотримання теплового ланцюжка. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.

Тема 13. Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.

Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах. Клініка та ведення післяпологового періоду. Концепція грудного вигодовування. Післяпологова контрацепція: метод лактаційної аменореї (МЛА).

Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд за новонародженим. Переваги сумісного перебування матері та дитини.

Тема 14. Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода.

Аномалії позазародкових елементів плідного яйця/плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика. Міхурцевий занесок. Багатоводдя і маловоддя: причини, діагностика тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого. Спадкові та вроджені захворювання плода. Діагностика. Показання до медико-генетичного консультування.

Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолейкоцитарна та ін.). Патогенез, діагностика, тактика ведення, лікування, та профілактика

Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика, особливості перебігу та ведення багатоплідної вагітності. Пологи при багатоплідній вагітності.

Тема 15. Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода.

Плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.

Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія, МРТ; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.

МОДУЛЬ III. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Змістовий модуль 6. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду.

Тема 16. Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія.

Ранні гестози: класифікація, клініка, діагностика, лікування. Гіпертензивні розлади під час вагітності. Преєклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення. Рідкісні форми гестозів.

Тема 17. Невиношування вагітності. Вузкий таз. Аномалії положення та передлежання плода.

Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода.

Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності. Істмікоцервікальна недостатність. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності. Передчасні пологи: акушерська тактика, ведення і профілактика. Аномалії кісткового тазу. Класифікація, діагностика. Діагностика синклітичного і асинклітичного вставлення голівки. Клінічно вузький таз. Особливості ведення пологів. Класифікація тазових передлежань. Діагностика та особливості ведення вагітності. Неправильне положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності. Пологи при неправильному положенні плода та тазових передлежаннях, тактика ведення. Біомеханізм пологів та ручна допомога при тазових передлежаннях.

Тема 18. Аномалії скоротливої діяльності матки. Оперативне акушерство.

Класифікація, фактори ризику, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки.

Загальні поняття про оперативні втручання в акушерстві: операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни. Операції для підготовки пологових шляхів (періно - та епізіотомія, амніотомія). Акушерські щипці, вакуум-екстракція плода, кесарів розтин: показання. Оперативні втручання в послідовому та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів. Показання до надпівкової ампутації, екстирпації матки, перев'язки внутрішніх здухвинних артерій.

Тема 19. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.

Акушерські кровотечі. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів. Матка Кювелера. Порушення процесів відшарування плаценти. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді. Гіпотонічна кровотеча. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами

та інші причини). Геморагічний шок, термінальні стани в акушерстві. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.

Тема 20. Пологовий травматизм. Післяпологові септичні захворювання.

Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини. Розрив шийки матки. Розрив матки: класифікація, механізм виникнення. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся. Особливості розриву матки за рубцем. Діагностика, лікування і профілактика. Виворіт матки. Розходження і розриви зчленувань таза. Післяпологові нориці. Етіологія, лікування, профілактика.

Післяпологові септичні захворювання: післяпологова септична рана, післяпологовий метроендометрит, метрофлебіт, мастит, післяпологовий перитоніт, перитоніт після кесарева розтину. Акушерський сепсис: класифікація етіологія, патогенез, діагностика, сучасні принципи лікування, профілактика. Септичний шок, невідкладна допомога. Методи пригнічення лактації.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	Усього						у тому числі							
	усього	Аудиторні					Самостійна робота студента	Індиві-дуальна робота						
		Лекції	Практичні заняття	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї														
Змістовий модуль 1. Ендокринні порушення жіночої статеві системи														
Тема 1. Організація акушерсько-гінекологічної служби в Україні. Роль сімейного лікаря в наданні акушерсько-гінекологічної допомоги.	4	2				2								
Тема 2. Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія в гінекології.	7		4			3								
Тема 3. Нейроендокринна регуляція. Порушення функцій репродуктивної системи.	10	2	4			4								
Тема 4. Нейроендокринні синдроми в гінекології	8		4			4								
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	29	4	12	10		13								
Змістовий модуль 2. Доброякісні та передракові захворювання жіночих статевих органів														
Тема 5. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів. Ендоетріоз.	10	2	4	4										
Тема 6. Передракові захворювання жіночих статевих органів. Трофобластичні захворювання.	8		4	4										
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	18	2	8	8										
Змістовий модуль 3. Запальні захворювання жіночих статевих органів та гінекологічні захворювання, які потребують														

Гіпертензивні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.												
Тема 17. Невинош. вагітності. Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода.	11	2	5	4								
Тема 18. Аномалії скоротливої діяльності матки. Оперативне акушерство.	8		5	3								
Тема 19. Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.	13	4	5	4								
Тема 20. Пологовий травматизм. Післяпологові септичні захворювання	8		5	3								
Разом за змістовим модулем 6	47	8	25	14								
Індивідуальна самостійна робота												
Підсумковий модульний контроль	9		5	4								
УСЬОГО ГОДИН	60	8	30	22								

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

МОДУЛЬ 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація акушерсько-гінекологічної служби в Україні. Роль сімейного лікаря в наданні акушерсько-гінекологічної допомоги.	2
2.	Нейроендокринна регуляція. Порушення функцій репродуктивної системи. Аномальні маткові кровотечі	2
3.	Доброякісні пухлини органів жіночої статеві системи.	2
4.	«Гострий живіт» в гінекології.	2
5.	Планування сім'ї. Неплідність у шлюбі.	2
	Всього	10

МОДУЛЬ 2. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

№ п/п	Назва теми	Кільк. годин
1.	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів	2
	Всього	2

МОДУЛЬ 3. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

№ п/п	Назва теми	Кільк.
-------	------------	--------

		годин
1.	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	2
2.	Невиношування вагітності.	2
3.	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.	4
	Всього	8

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань.	4
2.	Нейроендокринна регуляція функції статевих органів. Порушення функцій репродуктивної системи.	4
3.	Нейроендокринні синдроми в гінекології.	4
4.	Доброякісні пухлини жіночих статевих органів та молочної залози. Ендометріоз.	4
5.	Передракові захворювання жіночих статевих органів.	4
6.	Запальні захворювання жіночих статевих органів.	4
7.	«Гострий живіт» в гінекології.	4
8.	Неплідний шлюб.	3
9.	Планування сім'ї.	4
	Підсумковий модульний контроль	5
	Всього	40

МОДУЛЬ 2. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода.	5
2.	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	5
3.	Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.	5
4.	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода.	5
5.	Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода.	5
6.	Підсумковий модульний контроль залікового модулю 2.	5
	Всього	30

МОДУЛЬ 3. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	5
2.	Невиношування вагітності. Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода.	5
3.	Аномалії скоротливої діяльності матки. Оперативне акушерство.	5
4.	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.	5
5.	Пологовий травматизм. Післяпологові септичні захворювання.	5
6.	Підсумковий модульний контроль залікового модулю 3.	5
	Всього	30

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

МОДУЛЬ 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація акушерсько-гінекологічної служби в Україні. Роль сімейного лікаря в наданні акушерсько-гінекологічної допомоги.	2
2.	Клінічна анатомія і фізіологія жіночих статевих органів. Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань.	3
3.	Нейроендокринна регуляція функції статевих органів. Порушення функцій репродуктивної системи.	4
4.	Нейроендокринні синдроми в гінекології.	4
5.	Доброякісні пухлини жіночих статевих органів та молочної залози. Ендометріоз.	4
6.	Передракові захворювання жіночих статевих органів.	4
7.	Запальні захворювання жіночих статевих органів.	4
8.	«Гострий живіт» в гінекології.	4
9.	«Неплідний шлюб».	2
10.	Планування сім'ї.	4
	Індивідуальна самостійна робота	
	Підсумковий модульний контроль	5
	Всього	40

МОДУЛЬ 2. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Жіночий таз. Плід як об'єкт пологів. Фізіологія вагітності. Методи обстеження вагітних. Перинатальна охорона плода.	5
2.	Фізіологія пологів. Знеболювання пологів.	5
3.	Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості.	5
4.	Аномалії розвитку плідного яйця. Багатоплідна вагітність. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода.	5
5.	Плацентарна дисфункція. Дистрес плода. Затримка розвитку плода.	4
6.	Індивідуальна самостійна робота	
7.	Підсумковий модульний контроль залікового модулю 2.	4
	Всього	28

МОДУЛЬ 3. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

№ п/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія. Еклампсія.	4
2.	Невиношування вагітності. Вузький таз. Аномалії положення та передлежання плода. Пологи при неправильному положенні та тазовому передлежанні плода.	4
3.	Аномалії скоротливої діяльності матки. Оперативне акушерство.	3
4.	Акушерські кровотечі під час другої половини вагітності, у пологах та післяпологовому періоді. Алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.	4
5.	Пологовий травматизм. Післяпологові септичні захворювання.	3
6.	Індивідуальна самостійна робота	
7.	Підсумковий модульний контроль залікового модулю 3.	4
	Всього	22

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Виступи на науковому студентському гуртку.

Участь у наукових конференціях.

Публікація доповідей у вигляді тез та статей у періодичній науковій пресі (журнали, збірники наукових праць).

Написання рефератів

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1. Захворювання органів жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї.

1. Організація акушерської допомоги.
2. Організація служби планування сім'ї: структура, завдання. Роль сімейного лікаря в профілактиці перинатальних захворювань і смертності.
3. Клінічна анатомія жіночих статевих органів.
4. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди.
5. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи.
6. Особливості збирання спеціального гінекологічного анамнезу.
7. Основні методи обстеження в гінекології: огляд зовнішніх статевих органів, дослідження за допомогою дзеркал, бімануальне обстеження.
8. Додаткові методи обстеження в гінекології. Методи функціональної діагностики стану яєчників.
9. Променеві методи діагностики в гінекології: МРТ, КТ, МСГ.
10. Ультразвукові методи дослідження в гінекології.
11. Інструментальні методи обстеження: зондування порожнини матки, вишкрібання порожнини матки, біопсія, пункція черевної порожнини через заднє склепіння.
12. Ендоскопічні методи дослідження: кольпоскопія, гістероскопія, лапароскопія.
13. Лабораторна діагностика: онкоцитологія, бактеріоскопія, бактеріологія, ІФА, ПЛР, патоморфологічне дослідження.
14. Загальна симптоматологія гінекологічних захворювань (біль, білі, розлади менструального циклу та кровотечі, неплідність, сексуальні розлади, розлади функції суміжних органів).
15. Класифікація порушень функції репродуктивної системи.
16. Аменорея: класифікація, діагностика.
17. Аномальні маткові кровотечі. Клініка, сучасні методи діагностики та принципи лікування.
18. Нейроендокринні синдроми (НЕС) в гінекології: передменструальний, менопаузальний, синдром полікістозних яєчників, синдром Шихана, гіперандрогенія, гіперпролактинемія.
19. Клініка НЕС, сучасні методи діагностики та принципи лікування.
20. Поняття кісти і пухлини яєчників. Кіста бартоліневої залози.
21. Доброякісні пухлини яєчників: епітеліальні, пухлини строми статевого тяжа, ліпідно-кліткові пухлини, герміногенні пухлини.
22. Пухлиноподібні утворення яєчників.
23. Доброякісні пухлини матки Клініка, діагностика ускладнення, лікування, профілактика.
24. Доброякісна дисплазія молочних залоз.
25. Ендометріоз Етіологія і патогенез. Класифікація. Діагностика. Клініка. Сучасні методи лікування.
26. Медична реабілітація жінок з ендометріозом.
27. Фонові та передракові захворювання зовнішніх статевих органів.
28. Фонові та передракові захворювання шийки матки: класифікація.
29. Гіперпластичні процеси ендометрія: етіологія, патогенез, класифікація, сучасні методи діагностики, тактика ведення та принципи лікування.
30. Профілактика фонових та передракових захворювань жіночих статевих органів.
31. Трофобластичні захворювання. Діагностика, тактика ведення та принципи лікування.
32. Поняття мікробіоцинозу піхви.
33. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів.

34. Запальні захворювання неспецифічної (вульвіт, бартолініт, вагініт, ендocerвіцит, ендометрит, аднексит, параметрит, пельвіоперитоніт) та специфічної етіології. Туберкульоз.
35. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоноз, гонорея, кандидоз, вірусні ураження, уреа-, мікоплазмоз, хламідіоз).
36. Діагностика, лікування та профілактика бактеріального вагінозу.
37. Ведення хворих з гнійною тубооваріальною пухлиною.
38. Лікування гострих і хронічних захворювань, запальних процесів жіночих статевих органів.
39. Показання до хірургічного лікування.
40. Особливості перебігу запальних захворювань в різні вікові періоди, тактика ведення. Реабілітація жінок, які перенесли запальні процеси.
41. Позаматкова вагітність. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога.
42. Апоплексія яєчника. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога.
43. Розрив капсули пухлини яєчника та гнійної тубооваріальної пухлини. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога.
44. Перекрут ніжки пухлини. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога.
45. Порушення живлення міоматозного вузла. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога.
46. Травматичні пошкодження статевих органів. Клініка, діагностика, тактика ведення. Невідкладна допомога.
47. Передопераційна підготовка і післяопераційне ведення гінекологічних хворих.
48. Анестезія під час гінекологічних операцій. Реабілітація після гінекологічних втручань.
49. Причини жіночої та чоловічої неплідності.
50. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
51. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності (гормональні, хірургічні, новітні репродуктивні технології).
52. Консультування з питань планування сім'ї: напрямки, переваги, процес консультування.
53. Загальний огляд методів контрацепції: КОК, вагінальне кільце, контрацептивний пластир, ПТП, ін'єкційні, ВМК, бар'єрні методи та сперміциди.
54. Методи розпізнавання фертильності, добровільна хірургічна стерилізація, невідкладна контрацепція. Оцінка пацієнтки.
55. Необхідне обстеження, яке проводиться у плановому порядку перед прийняттям рішення щодо використання конкретного методу контрацепції.
56. Планування сім'ї для людей, що живуть з ВІЛ.

Модуль 2. Фізіологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

1. Таз з анатомічної та акушерської точок зору. Пельвеометрія. Газове дно.
2. Будова голівки плода. Розміри голівки плода та тулуба. Ознаки доношеності та зрілості плода.
3. Запліднення та розвиток плідного яйця. Плацента, її будова і функція. Критичні періоди розвитку ембріона і плода. Вплив шкідливих факторів на ембріон та плід.
4. Фізіологічні зміни в організмі жінки під час вагітності. Гігієна і харчування вагітної.
5. Методи обстеження вагітної. Топографія плода у матці.
6. Ведення фізіологічної вагітності. Гравідограма. Визначення допологової відпустки і дати пологів.
7. Передвісники пологів, прелімінарний період. Біологічна готовність організму до пологів, шкала Бішопа.

8. Визначення початку пологів. Біомеханізми пологів при передньому і задньому видах потиличного передлежання.
9. Регуляція пологової діяльності.
10. Клінічний перебіг пологів. Ведення пологів. Партограма.
11. Оцінка новонародженого за шкалою Апгар. Контакт новонародженого «шкіра до шкіри». Раннє прикладання до грудей. Первинний туалет новонародженого.
12. Сучасні методи знеболювання пологів: немедикаментозні та медикаментозні.
13. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах.
14. Клініка та ведення післяпологового періоду.
15. Концепція грудного вигодовування.
16. Консультування з питань післяпологової контрацепції: метод лактаційної аменореї (МЛА).
17. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд за новонародженим. Переваги сумісного перебування матері та дитини.
18. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця/плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика.
19. Багатоводдя і маловоддя: причини, діагностика тактика ведення вагітності, наслідки для плода і новонародженого.
20. Спадкові та вроджені захворювання плода. Діагностика. Показання до медико-генетичного консультування.
21. Багатоплідна вагітність: класифікація, діагностика, особливості перебігу та ведення багатоплідної вагітності. Пологи при багатоплідній вагітності.
22. Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО). Патогенез, діагностика, тактика ведення, лікування, та профілактика.
23. Плацентарна дисфункція, дистрес плода, затримка розвитку плода: фактори ризику, класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності, профілактика.
24. Методи діагностики стану плода: неінвазивні - УЗД, КТГ, біофізичний профіль плода, доплерометрія; інвазивні - амніоцентез, кордоцентез, біопсія хоріону.
25. Біохімічні методи дослідження у різні терміни вагітності.

Модуль 3. Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду

1. Ранні гестози: класифікація. Блювота вагітних: клініка, діагностика, лікування.
2. Гіпертензивні розлади під час вагітності. Преєклампсія: патогенез, класифікація, діагностика, клініка, лікування, тактика, профілактика.
3. Еклампсія: клініка, діагностика, ускладнення, невідкладна допомога, тактика ведення.
4. Рідкісні форми гестозів.
5. Причини мимовільного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного переривання вагітності.
6. Істмікоцервікальна недостатність.
7. Загроза передчасних пологів: діагностика, лікування, акушерська тактика. Профілактика невиношування вагітності.
8. Передчасні пологи: акушерська тактика, ведення і профілактика.
9. Аномалії кісткового тазу. Класифікація, діагностика. Діагностика синклітичного і асинклітичного вставлення голівки.
10. Клінічно вузький таз. Особливості ведення пологів.
11. Класифікація тазових передлежань. Діагностика та особливості ведення вагітності.
12. Неправильне положення плода: класифікація, діагностика, тактика ведення вагітності.
13. Розгинальні передлежання голівки плода: класифікація, діагностика.
14. Корекція неправильних положень та тазових передлежань під час вагітності.
15. Пологи при неправильному положенні плода та тазових передлежаннях, тактика ведення.
16. Біомеханізм пологів та ручна допомога при тазових передлежаннях.

17. Класифікація, фактори ризику, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності.
18. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності.
19. Профілактика порушень пологової діяльності. Перинатальні наслідки. Дистрес плода у пологах: діагностика, тактика ведення.
20. Операції переривання вагітності в ранні та пізні терміни.
21. Операції для підготовки пологових шляхів (періно - та епізіотомія, амніотомія).
22. Акушерські щипці, вакуум-екстракція плода, кесарів розтин: показання.
23. Оперативні втручання в послідовому та післяпологовому періоді. Ручне відокремлення плаценти, виділення посліду: техніка проведення.
24. Ручне та інструментальне обстеження матки після пологів.
25. Показання до надпихової ампутації, екстирпації матки, перев'язки внутрішніх здухвинних артерій.
26. Акушерські кровотечі. Передлежання плаценти: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, особливості перебігу, ведення вагітності та пологів.
27. Передчасне відшарування нормально розташованої плаценти: етіологія, клініка, діагностика, особливості ведення вагітності і пологів.
28. Порушення процесів відшарування плаценти.
29. Маткова кровотеча в послідовому і ранньому післяпологовому періоді.
30. Гіпотонічна кровотеча.
31. Коагулопатична кровотеча (емболія навколоплідними водами та інші причини).
32. Алгоритм надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах.
33. Травматичні ушкодження вульви, піхви, промежини.
34. Розрив шийки матки.
35. Розрив матки: класифікація, механізм виникнення.
36. Клінічна картина розриву матки: загрозливого, того, що почався і вже відбувся.
37. Особливості розриву матки за рубцем. Діагностика, лікування і профілактика.
38. Виворіт матки.
39. Розходження і розриви зчленувань таза.
40. Післяпологові нориці. Етіологія, лікування, профілактика.
41. Післяпологові септичні захворювання: післяпологова септична рана, післяпологовий метроендометрит, метрофлебіт, мастит, післяпологовий перитоніт, перитоніт після кесарева розтину.
42. Акушерський сепсис: класифікація етіологія, патогенез, діагностика, сучасні принципи лікування, профілактика.
43. Септичний шок, невідкладна допомога.
44. Методи пригнічення лактації.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1

- Гінекологічне дослідження (дзеркальне, бімануальне, ректальне, ректовагіальне).
 Зібрати спеціальний гінекологічний анамнез, оцінити результати лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі, згортаючої системи крові та ін.).
 Проводити обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
 Взяття матеріалу з піхви, уретри та цервікального каналу.
 Оцінити результати кольпоцитологічного дослідження.
 Оцінити результати кольпоскопічного дослідження.
 Оцінити тести діагностики функціонального стану яєчників.
 Оцінити результати цитологічного, гістологічного, бактеріологічного досліджень.
 Проводити консультування з питань планування сім'ї та вмти підібрати сучасний метод контрацепції.
 Скласти план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
 Розробляти алгоритм діагностики та надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах, «гострому животі».

Скласти план передопераційної підготовки при планових та ургентних гінекологічних операціях. Ведення післяопераційного періоду. Виписка рецептів.

Модуль 2

Зібрати та оцінити анамнез стосовно загальних та специфічних функцій жіночого організму.

Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, прийоми Леопольда, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати, оцінка серцебиття плода.

Встановлення строку вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження).

Визначення гестаційного віку плода і його маси. Визначення передбачуваного строку пологів.

Ведення фізіологічних пологів, післяпологового періоду.

Надання акушерської допомоги в пологах та післяпологовому періоді (на фантомі).

Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Первинний догляд за новонародженим.

Оцінка стану шийки матки при доношеній, переношеній вагітності та передчасних родах.

Оцінювання результатів стану плода і плаценти при амніоскопії, амніоцентезі, інтерпретація КТГ, УЗД.

Провести внутрішнє акушерське обстеження, вимірювання діагональної кон'югати (на фантомі).

Модуль 3

Визначення діагностичних критеріїв вузького тазу (проводити пельвіометрію, вимірювати додаткові розміри тазу, ставити діагноз клінічно вузького тазу).

Складання схеми медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.

Розробка алгоритмів надання невідкладної допомоги при акушерській кровотечі, геморагічному шоці, оцінити крововтрату, септичному шоці.

Надання невідкладної допомоги при тяжких формах прееклампсії та еклампсії.

Розробляти алгоритм надання невідкладної допомоги при септичному шоці.

Виявлення ранніх ознак гестозу.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Модульний контроль – це діагностика засвоєння студентом матеріалу модулю (залікового кредиту). Семестр закінчується підсумковим модульним контролем.

Початковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає в себе перевірку знань теоретичного та практичного матеріалу, що проводиться методом фронтального усного опитування та за допомогою письмової контрольної роботи, яка складається з тестових завдань..

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу та контроль оволодіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками занять з відповідних тем. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою усного фронтального опитування, вирішування тестових завдань різного ступеня важкості, розв'язування типових та нетипових ситуаційних задач, а також під час перевірки правильності спілкування з пацієнтом із подальшим формуванням діагнозу, призначеного плану діагностики, лікування, реабілітації.

Проміжний контроль знань студентів проводиться під час проведення підсумкових контрольних робіт під час останнього заняття змістовного модуля.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється на останньому практичному занятті після завершення модуля у формі підсумкового модульного контролю. У студентів з'ясовують рівень теоретичних знань, практичних навичок і вмій.

Підсумковий модульний контроль (ПМК) здійснюється після завершення вивчення усіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та одержали на них позитивні оцінки («5», «4», «3»), а також при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час складання підсумкового модульного контролю, становить 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав **не менше 50 балів** (не менше 70 % теоретичних знань, що становить 35 балів, та не менше 50 % практичних навичок (15 балів).

Таким чином, частки результатів оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю становлять відповідно 60% та 40%.

Підсумковий модульний контроль з акушерства та гінекології проводиться в два етапи:

I етап - тестовий контроль рівня теоретичної підготовки студентів у форматі, наближеному до іспиту «Крок 2». Кожному студенту пропонуються 50 тестових завдань, які оцінюються в 1 бал за кожне (модуль 1 включає завдання з гінекології, модуль 2 завдання з фізіологічного акушерства, модуль 3 завдання з патологічного акушерства);

II етап - перевірка рівня засвоєння практичних вмінь і навичок на муляжах і біля ліжка гінекологічної хворої чи вагітної у відповідність із переліком практичних навичок.

Модуль 1:

- 1) гінекологічне дослідження (дзеркальне, бімануальне, ректальне, ректовагіальне),
- 2) взяття матеріалу з піхви, уретри та цервікального каналу,
- 3) оцінити результати кольпоскопічного дослідження,
- 4) оцінити тести діагностики функціонального стану яєчників, оцінити результати кольпоцитологічного дослідження. Проводити обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Проводити консультування з питань планування сім'ї та вміти підібрати сучасний метод контрацепції.

- 5) оцінити результати цитологічного, гістологічного, бактеріологічного досліджень,

- 6) зібрати спеціальний гінекологічний анамнез, оцінити результати лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі, згортаючої системи крові та ін.), скласти план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології. Розробляти алгоритм діагностики та надання невідкладної допомоги при маткових кровотечах, «гострому животі». Скласти план передопераційної підготовки при планових та ургентних гінекологічних операціях. Ведення післяопераційного періоду. Виписка рецептів.

Модуль 2:

- 1) зовнішнє акушерське обстеження вагітних, прийоми Леопольда, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати, оцінка серцебиття плода,
- 2) встановлення строку вагітності (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження),
- 3) визначення гестаційного віку плода і його маси. Визначення передбачуваного строку пологів,
- 4) ведення фізіологічних пологів. Оцінка стану шийки матки.

- 5) надання акушерської допомоги в пологах та післяпологовому періоді (на фантомі). Зібрати і оцінити анамнез стосовно загальних і специфічних функцій організму.

- 6) визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Первинний догляд за новонародженим. Оцінювання результатів стану плода і плаценти при амніоскопії, амніоцентезі, інтерпретація КТГ, УЗД.

Модуль 3:

- 1) оцінка стану шийки матки при доношеній, переношеній вагітності та передчасних пологах,
 - 2) визначення діагностичних критеріїв вузького тазу (проводити пельвіометрію, вимірювати додаткові розміри тазу, ставити діагноз клінічно вузького тазу),
 - 3) складання схеми медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності,
 - 4) оцінювання результатів амніоскопії, амніоцентезу, інтерпретація КТГ, УЗД.,
 - 5) розробка алгоритмів надання невідкладної допомоги при акушерській кровотечі,
 - 6) надання невідкладної допомоги при тяжких формах прееклампсії та еклампсії.
- Виявлення ранніх ознак гестозу.
Тобто, одна навичка оцінюється в 5 балів. Цей етап оцінюється у 30 балів.

Максимальна кількість балів модульного підсумкового контролю дорівнює 80.
Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної навчальної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми.

Студент повинен отримати оцінку з кожної теми. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну діяльність під час вивченні навчальної дисципліни, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем з додаванням балів за індивідуальне завдання здобувача, але не більше 200 балів.

Розподіл балів за поточну діяльність

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання				
			5	4	3	2	наук. стаття ,конф	тези, сан- просв. стаття	огл яд літ.	пре зен таці я	
Модуль 1 90/3,0	4	9	12	10	8	0	12	8	4	2	72
Модуль 2 60/2,0	1	5	22	18	14	0	10	6	4	2	70
Модуль 3 60/2,0	1	5	22	18	14	0	10	6	4	2	70

Мінімальна кількість балів для студентів модулю 1, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: $74=8 \times 9+2$ (ICPC).

Мінімальна кількість балів для студентів модулю 2 та 3, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом укладання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному занятті: $72=14 \times 5+2$ (ICPC).

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова

1. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник (за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О.)// Книга І Акушерство.-К.: Медицина, 2011.- 422 с.; Книга ІІ Гінекологія. - К. Медицина, 2011.- 375 с.
2. Акушерство: підручник (за ред. Б.М.Венцківського, Г.К.Степанківської, В.П.Лакатоша).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 648 с.
3. Гінекологія: підручник (за ред. Б.М.Венцківського, Г.К.Степанківської, М.Є. Яроцького).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 352 с.
4. Запорожан В.М., Чайка В.К., Маркін Л.Б. Акушерство і гінекологія (у 4-х томах): національний підручник: 2013
5. Obstetrics: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska).- К.: Medicine, 2008.- 334 p.
6. Gynecology: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska).- К.: Medicine, 2010.- 160 p.
7. Практичні навички з акушерства для іноземних студентів (англійською мовою), Ніцович І.Р., Бербець А.М., Семеняк А.В., Цисар Ю.В., Чернівці, 2012.- 233 с.
8. Тестові завдання з патологічного акушерства до практичних занять з дисципліни «Акушерство і гінекологія» модулю, Андрієць О.А., Бакун О.В., Чернівці, 2012. - 176 с.
9. Тестові завдання «Патологічний перебіг вагітності, пологів та післяпологового періоду» модуль 2 дисципліна «Акушерство і гінекологія», Андрієць О.А., Бакун О.В., Чернівці, 2012. - 250с.
10. Tutorial «Methodological instruction» for practical classes in discipline «Obstetrics and gynecology» for module 3 «Diseases of female reproductive system. Family planning» for foreign students, Бакун О.В., Андрієць О.А., Чернівці, 2012. - 392 с.
11. Алгоритми надання невідкладної допомоги у практиці сімейного лікаря, під редакцією Білецького С.В.(у співавторах Андрієць О.А., Семеняк А.В.), Чернівці, 2010.
12. Навчальний посібник «Акушерство в малюнках, таблицях та схемах» виданий Андрієць О.А., Ніцович І.Р., Семеняк А.В., Гресько М.Д. – Чернівці, 2014. (Затверджено МОЗ України).
13. Навчальний посібник «Гінекологія» виданий Андрієць О.А., Ніцович І.Р., Семеняк А.В., Гресько М.Д., Приймак С.Г., Боднарюк О.І., Куріцина С.А. – Чернівці, 2014. (Затверджено МОЗ України).
14. «Гінекологія» Навчально-методичний посібник (Рекомендовано Вченою радою Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» як навчально-методичний посібник для студентів 6 курсу вищих медичних навчальних закладів МОЗ України (протокол №10 від 27.04.2017) [Юзько О.М., Андрієць О.А., Ніцович І.Р., Семеняк А.В., Косілова С.Є., Булик Т.С.]- Чернівці: Медуніверситет, 2017. - 296 с.
15. Акушерство» Навчально-методичний посібник (Рекомендовано Вченою радою Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» як навчально-методичний посібник для студентів 6 курсу вищих медичних навчальних закладів МОЗ України (протокол №10 від 27.04.2017) [Юзько О.М., Андрієць О.А., Ніцович І.Р., Семеняк А.В., Косілова С.Є.]- Чернівці: Медуніверситет, 2017. – 241 с.
16. «Тестові завдання з акушерства» Навчально-методичний посібник (Рекомендовано Вченою радою Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» як навчально-методичний посібник для студентів 6 курсу вищих медичних навчальних закладів МОЗ України (протокол №10 від 27.04.2017) [Юзько О.М., Андрієць О.А., Косілова С.Є., Семеняк А.В., Ніцович І.Р.]- Чернівці: Медуніверситет, 2017. – 198 с.
17. Історія вагітності та пологів (Схема). Навчальний посібник. Ніцович І.Р., Юзько О.М., Андрієць О.А., Семеняк А.В. (Рекомендовано ЦМК БДМУ, протокол №10 від 27.04.2017 р). - Чернівці, 2017.-103 с.

19.2. Допоміжна

1. Методи контрацепції відповідно до періодів життя: навчальний посібник. - К., 2013.- 255 с.

2. Пащенко С.М., Резніченко Г.І., Волошин М.А. Діагностика та лікування хворих на дисгормональні захворювання молочних залоз: Запоріжжя:Просвіта,2011.-152 с.
3. Сучасні аспекти планування сім'ї: навчальний посібник.- К.,2012.-307с.
4. «Клінічні протоколи» затверджені наказом МОЗ України з акушерства і гінекології
5. Оперативна гінекологія. Під ред. Пішака В.П., 2009

19.3. Інформаційні ресурси

1. Сервер дистанційного навчання БДМУ - <http://moodle.bsmu.edu.ua/>
2. Сайт кафедри акушерства, гінекології та перинатології - <http://ogp.bsmu.edu.ua/>
3. Сайт МОЗ України - <http://www.moz.gov.ua>

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Андрієць Оксана Анатоліївна – професор кафедри, доктор медичних наук, професор;
2. Ніщович Ігор Романович – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент;
3. Семеняк Аліна Вікторівна – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент.